

Quản lí công tác thanh tra nội bộ trong các trường đại học trực thuộc Bộ Giáo dục và Đào tạo đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay

Nguyễn Thị Lê

Bộ Giáo dục và Đào tạo
Số 35 Đại Cồ Việt, Hai Bà Trưng,
Hà Nội, Việt Nam
Email: ntle@moet.gov.vn

TÓM TẮT: Từ việc nghiên cứu lý luận, khảo sát và đánh giá thực trạng quản lí công tác thanh tra nội bộ trong các trường đại học trực thuộc Bộ Giáo dục và Đào tạo hiện nay, tác giả đề xuất 6 biện pháp quản lí công tác thanh tra nội bộ trong các trường đại học trực thuộc Bộ Giáo dục và Đào tạo trong bối cảnh đổi mới Giáo dục và tự chủ đại học, qua đó góp phần nâng cao chất lượng công tác quản lí thanh tra nội bộ trong các trường đại học ở Việt Nam hiện nay.

TỪ KHÓA: Thanh tra nội bộ; thực trạng quản lí công tác thanh tra nội bộ; biện pháp quản lí công tác thanh tra nội bộ; nâng cao chất lượng quản lí công tác thanh tra nội bộ.

→ Nhận bài 24/3/2020 → Nhận bài đã chỉnh sửa 10/4/2020 → Duyệt đăng 05/5/2020.

1. Đặt vấn đề

Ngày 04 tháng 11 năm 2013, tại Hội nghị lần thứ nhất, Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam khóa XI đã ban hành Nghị quyết số 29 - NQ/TW về Đổi mới căn bản, toàn diện GD&ĐT, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa - hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế. Nghị quyết đã xác định mục tiêu của đổi mới là tạo chuyển biến căn bản, toàn diện về chất lượng, hiệu quả giáo dục (GD) đào tạo, đáp ứng ngày càng tốt hơn công cuộc xây dựng, bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa và nhu cầu học tập của nhân dân... Ngày 05 tháng 9 năm 2016, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Chỉ thị số 51/CT-TTg về Tăng cường kỷ luật, kỷ cương trong các cơ quan hành chính nhà nước. Chỉ thị nêu rõ về tinh thần quyết liệt trong hành động của Chính phủ, kiên quyết đổi mới phong cách lãnh đạo, quản lý (QL), diều hành, xây dựng Chính phủ trong sạch, liêm chính, kiến tạo phát triển, nâng cao kỷ luật, kỷ cương hành chính, kết hợp với tăng cường kiểm tra, giám sát việc thực hiện, bảo đảm tinh thần thượng tôn pháp luật. Thực hiện nghiêm túc Nghị quyết số 29 - NQ/TW và tinh thần chỉ đạo tại Chỉ thị số 51/CT-TTg ngày 20 tháng 12 năm 2016 về việc Tăng cường công tác thanh tra GD đáp ứng yêu cầu đổi mới căn bản, toàn diện GD&ĐT. Thanh tra GD đã thực hiện đổi mới hoạt động theo hướng chuyên từ thanh tra nặng về chuyên môn sang thanh tra QL, chuẩn hóa quy trình thanh tra mang đặc thù của ngành.

Đối với các trường đại học (ĐH) trực thuộc Bộ GD&ĐT, ngay từ rất sớm, Bộ đã chỉ đạo cần đổi mới công tác thanh tra, chuẩn hóa quy trình thanh tra, kiện toàn tổ chức thanh tra theo quy định tại Thông tư

số 51/2012/TT-BGDDT ngày 18 tháng 12 năm 2012 của Bộ trưởng Bộ GD&ĐT quy định về Tổ chức và hoạt động thanh tra của các cơ sở GD ĐH, trường cao đẳng, trường trung cấp chuyên nghiệp; Chỉ thị số 5972/CT-BGDDT ngày 20 tháng 12 năm 2016 về tăng cường công tác thanh tra GD đáp ứng yêu cầu đổi mới căn bản, toàn diện GD&ĐT, qua đó giúp cho công tác thanh tra nội bộ và QL thanh tra nội bộ trong các trường ĐH trực thuộc Bộ GD&ĐT không ngừng được đổi mới, hoàn thiện, đáp ứng yêu cầu đổi mới GD ở nước ta hiện nay. Bên cạnh những thành công đạt được, công tác thanh tra nội bộ và QL công tác thanh tra nội bộ trong các trường ĐH trực thuộc Bộ GD&ĐT thời gian qua cũng đã bộc lộ những hạn chế cần khắc phục. Vì vậy, trong bài báo này, chúng tôi nghiên cứu về thực trạng công tác thanh tra nội bộ và QL công tác thanh tra nội bộ trong các trường ĐH trực thuộc Bộ GD&ĐT, từ đó đề xuất các biện pháp QL công tác thanh tra nội bộ trong các trường ĐH trực thuộc Bộ GD&ĐT góp phần nâng cao chất lượng công tác thanh tra nội bộ trong các trường ĐH trực thuộc Bộ GD&ĐT đáp ứng yêu cầu đổi mới GD hiện nay.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Khái niệm, nội dung và các yếu tố ảnh hưởng đến quản lí thanh tra nội bộ trong các trường đại học trực thuộc Bộ Giáo dục và Đào tạo

a. Khái niệm

QL thanh tra nội bộ trong các trường ĐH trực thuộc Bộ GD&ĐT là lác động có mục đích, có kế hoạch của lãnh đạo trường ĐH đến công tác thanh tra nội bộ trong trường ĐH thông qua việc lập kế hoạch, tổ chức thực hiện, chỉ đạo thực hiện và kiểm tra việc thực hiện thanh tra nội bộ trong các trường ĐH trực thuộc Bộ GD&ĐT đã được xác định.

3. Kết luận

Trung tâm Di sản các nhà khoa học Việt Nam hiện là đơn vị lưu trữ lớn khôi di sản vật thể và phi vật thể của các nhà khoa học Việt Nam. Qua thực tiễn đã chứng minh, di sản đó có ý nghĩa trên nhiều khía cạnh: nghiên cứu lịch sử văn hóa, xã hội, lịch sử khoa học, lịch sử GD và đặc biệt là có thể khai thác để phục vụ các chương trình GD cho thế hệ trẻ. Từ kinh nghiệm hoạt động của Trung tâm Di sản các nhà khoa học Việt Nam, cần tiếp tục phát triển các hình thức GD nhằm đưa ra những biện pháp khai thác loại hình di sản này một cách khoa học, hiệu quả, phù hợp xu thế trong và ngoài nước. Có thể

thiết kế, lồng ghép nội dung, câu chuyện được khai thác từ di sản của nhà khoa học Việt Nam vào chương trình học tập của HS (có thể là nội khóa hoặc ngoại khóa, tùy đặc điểm, chương trình giảng dạy của từng trường) các cấp ở bậc phổ thông để quảng bá rộng rãi hơn nữa giá trị di sản này trong xã hội. Những hoạt động tiếp theo của Trung tâm Di sản các nhà khoa học Việt Nam rất cần sự quan tâm, chung tay của các nhà hoạch định chiến lược GD, những nhà tâm lý GD, để đưa thành chương trình GD GTS từ di sản nhà khoa học được phổ quát và có ý nghĩa thực tiễn cao.

Tài liệu tham khảo

- [1] Nguyễn Văn Huy, Trần Bích Hạnh, (2018), *Trung tâm Di sản các nhà khoa học Việt Nam, 10 năm hình thành và phát triển*, Tạp chí Thế giới Di sản, số 8.
- [2] Nguyễn Thanh Hóa, (2019), *Vai trò của di sản kí ức đối với việc nghiên cứu lịch sử, từ kinh nghiệm của Trung tâm Di sản các nhà khoa học Việt Nam*, Hội thảo Khoa học Quốc tế "Hội ức, kí ức và tài liệu lưu trữ về Việt Nam - Giá trị nhân văn nhìn từ nhiều phía", Trường Đại học Khoa học xã hội và Nhân văn - Đại học Quốc gia Hà Nội.
- [3] Nguyễn Văn Huy, Bùi Minh Hảo, Nguyễn Thanh Hóa, (2012), *Di sản nhà khoa học và vấn đề lưu trữ về lịch sử cuộc đời các nhà khoa học Việt Nam*, Kỷ yếu Hội thảo Quốc tế "Tỏa sáng và phát huy giá trị tài liệu lưu trữ nhân dân", Hà Nội.
- [4] Nguyễn Thị Hiền, Nguyễn Thanh Hóa, (2018), *Vì sao cần lưu trữ kí ức di sản của các nhà khoa học?* Tạp chí Thế giới Di sản, số 8.
- [5] Nguyễn Thị Hợp, (2018), *Mô hình giáo dục di sản nhà khoa học*, Báo Giáo dục và Thời đại, số Chủ nhật, 52 (ngày 30 tháng 12 năm 2018).
- [6] Nguyễn Thị Mỹ Lộc, Đinh Thị Kim Thoa, Đặng Hoàng Minh, (2010), *Giáo dục giá trị sống và kỹ năng sống cho học sinh trung học cơ sở - Tài liệu dùng cho giáo viên trung học cơ sở*, NXB Đại học Quốc gia Hà Nội.
- [7] Hoàng Tụy, (2019), *Xin được nói thẳng*, NXB Thế giới, Hà Nội
- [8] Trung tâm Di sản các nhà khoa học Việt Nam, (2012), *Di sản kí ức của nhà khoa học*, Tập 2, NXB Tri thức, Hà Nội.
- [9] Trung tâm Di sản các nhà khoa học Việt Nam, (2018), *Những câu chuyện hiện vật*, Tập 4, NXB Thế giới, Hà Nội.
- [10] Phạm Mạnh Hùng (Chủ biên), (2013), *Trần Hữu Tước - Cuộc đời và sự nghiệp*, NXB Y học, Hà Nội.
- [11] Hoàng Thị Liêm, (2018), *Hướng tới Bảo tàng về các nhà khoa học Việt Nam*, Tạp chí Thế giới Di sản, số 8.
- [12] Trần Bích Hạnh, (2019), *Giá trị giáo dục qua di sản kí ức và tài liệu của các nhà khoa học Việt Nam*, Hội thảo Khoa học Quốc tế "Hội ức, kí ức và tài liệu lưu trữ về Việt Nam - Giá trị nhân văn nhìn từ nhiều phía", Trường Đại học Khoa học xã hội và Nhân văn - Đại học Quốc gia Hà Nội.

EDUCATING LIVING VALUES FOR YOUNG PEOPLE THROUGH THE HERITAGES OF VIETNAMESE SCIENTISTS

Tran Bich Hanh

Heritage Centre for Scientists and Scholars of Vietnam
561 Lac Long Quan, Xuan La, Tay Ho,
Hanoi, Vietnam
Email: tranbichhanh@hercist.com

ABSTRACT: In the field of value education for young people, one of the most effective methods is learning from real people on real tasks. The heritages of Vietnamese scientists (including stories, documents, and objects made in the process of studying and researching) have an important potential to educate the young people. This article not only analyzes the living values in the heritages of Vietnamese scientists through the activities of Heritage Center for Vietnamese scientists, but also proposes some pedagogical activities in order to design, incorporating the stories and contents of the Vietnamese scientists' heritages in the teaching program at schools to further promote the value of these heritages in our society.

KEYWORDS: Education of living values; heritages of scientists; education for heritage.

Quản lý công tác thanh tra nội bộ trong các trường đại học trực thuộc Bộ Giáo dục và Đào tạo đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay

Nguyễn Thị Lê

Bộ Giáo dục và Đào tạo
Số 35 Đại Cồ Việt, Hai Bà Trưng,
Hà Nội, Việt Nam
Email: ntl@moet.gov.vn

TÓM TẮT: Từ việc nghiên cứu lý luận, khảo sát và đánh giá thực trạng quản lý công tác thanh tra nội bộ trong các trường đại học trực thuộc Bộ Giáo dục và Đào tạo hiện nay, tác giả đề xuất 6 biện pháp quản lý công tác thanh tra nội bộ trong các trường đại học trực thuộc Bộ Giáo dục và Đào tạo trong bối cảnh đổi mới Giáo dục và tư chủ đại học, qua đó góp phần nâng cao chất lượng công tác quản lý thanh tra nội bộ trong các trường đại học ở Việt Nam hiện nay.

TỪ KHÓA: Thanh tra nội bộ; thực trạng quản lý công tác thanh tra nội bộ; biện pháp quản lý công tác thanh tra nội bộ; nâng cao chất lượng quản lý công tác thanh tra nội bộ.

→ Nhận bài 24/3/2020 → Nhận bài đã chỉnh sửa 10/4/2020 → Duyệt đăng 05/5/2020.

1. Đặt vấn đề

Ngày 04 tháng 11 năm 2013, tại Hội nghị lần thứ tám, Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam khóa XI đã ban hành Nghị quyết số 29 - NQ/TW về Đổi mới căn bản, toàn diện GD&ĐT, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa - hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế. Nghị quyết đã xác định mục tiêu của đổi mới là tạo chuyển biến căn bản, toàn diện về chất lượng, hiệu quả giáo dục (GD) đào tạo, đáp ứng ngày càng tốt hơn công cuộc xây dựng, bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa và nhu cầu học tập của nhân dân... Ngày 05 tháng 9 năm 2016, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Chỉ thị số 26/CT-TTg về Tăng cường ki luật, kỷ cương trong các cơ quan hành chính nhà nước. Chỉ thị nêu rõ về tinh thần quyết liệt trong hành động của Chính phủ, kiên quyết đổi mới phương thức lãnh đạo, quản lý (QL), điều hành, xây dựng Chính phủ trong sạch, liêm chính, kiến tạo phát triển, nâng cao kỷ luật, kỷ cương hành chính, kết hợp với tăng cường kiểm tra, giám sát việc thực hiện, bảo đảm tinh thần thượng tôn pháp luật. Thực hiện nghiêm túc Nghị quyết số 29 - NQ/TW và tinh thần chỉ đạo tại Chỉ thị số 26/CT-TTg của Thủ tướng Chính phủ, Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo (GD&ĐT) đã ban hành Chỉ thị số 5972/CT-BGDDT ngày 20 tháng 12 năm 2016 về việc Tăng cường công tác thanh tra GD đáp ứng yêu cầu đổi mới căn bản, toàn diện GD&ĐT. Thanh tra GD đã thực hiện đổi mới hoạt động theo hướng chuyên từ thanh tra nặng về chuyên môn sang thanh tra QL, chuẩn hóa quy trình thanh tra mang đặc thù của ngành.

Đối với các trường đại học (DH) trực thuộc Bộ GD&ĐT, ngay từ rất sớm, Bộ đã chỉ đạo cần đổi mới công tác thanh tra, chuẩn hóa quy trình thanh tra, kiện toàn tổ chức thanh tra theo quy định tại Thông tư

số 51/2012/TT-BGDDT ngày 18 tháng 12 năm 2012 của Bộ trưởng Bộ GD&ĐT quy định về Tổ chức và hoạt động thanh tra của các cơ sở GD DH, trường cao đẳng, trường trung cấp chuyên nghiệp; Chỉ thị số 5972/CT-BGDDT ngày 20 tháng 12 năm 2016 về tăng cường công tác thanh tra GD đáp ứng yêu cầu đổi mới căn bản, toàn diện GD&ĐT, qua đó giúp cho công tác thanh tra nội bộ và QL thanh tra nội bộ trong các trường DH trực thuộc Bộ GD&ĐT không ngừng được đổi mới, hoàn thiện, đáp ứng yêu cầu đổi mới GD ở nước ta hiện nay. Bên cạnh những thành công đạt được, công tác thanh tra nội bộ và QL công tác thanh tra nội bộ trong các trường DH trực thuộc Bộ GD&ĐT thời gian qua cũng đã bộc lộ những hạn chế cần khắc phục. Vì vậy, trong bài báo này, chúng tôi nghiên cứu về thực trạng công tác thanh tra nội bộ và QL công tác thanh tra nội bộ trong các trường DH trực thuộc Bộ GD&ĐT, từ đó đề xuất các biện pháp QL công tác thanh tra nội bộ trong các trường DH trực thuộc Bộ GD&ĐT góp phần nâng cao chất lượng công tác thanh tra nội bộ trong các trường DH trực thuộc Bộ GD&ĐT đáp ứng yêu cầu đổi mới GD hiện nay.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Khái niệm, nội dung và các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý thanh tra nội bộ trong các trường đại học trực thuộc Bộ Giáo dục và Đào tạo

a. Khái niệm

QL thanh tra nội bộ trong các trường DH trực thuộc Bộ GD&ĐT là tác động có mục đích, có kế hoạch của lãnh đạo trường DH đến công tác thanh tra nội bộ trong trường DH thông qua việc lập kế hoạch, tổ chức thực hiện, chỉ đạo thực hiện và kiểm tra việc thực hiện thanh tra nội bộ trong các trường DH trực thuộc Bộ GD&ĐT đã được xác định.

b. Nội dung

Nội dung QL công tác thanh tra nội bộ trong các trường ĐH trực thuộc Bộ GD&ĐT bao gồm: lập kế hoạch, tổ chức thực hiện, chỉ đạo và kiểm tra việc thực hiện kế hoạch công tác thanh tra nội bộ trong trường ĐH. Các nội dung cụ thể gồm:

- *Lập kế hoạch công tác thanh tra nội bộ*, bao gồm: Xác định mục tiêu thanh tra nội bộ trong các trường ĐH; Khảo sát thực trạng thanh tra nội bộ trong các trường ĐH; Lập kế hoạch cụ thể thanh tra nội bộ trong các trường ĐH; Xác định các bước thực hiện thanh tra nội bộ trong các trường ĐH...

- *Tổ chức thực hiện công tác thanh tra nội bộ*, bao gồm: Xác định các bộ phận tham gia công tác thanh tra nội bộ trong các trường ĐH; Xác định các nội dung tham gia của từng bộ phận thanh tra nội bộ trong các trường ĐH; Tổ chức phối hợp giữa các lực lượng tham gia công tác thanh tra nội bộ trong các trường ĐH; Tổ chức tập huấn kiến thức, chuyên môn nghiệp vụ thanh tra nội bộ trong các trường ĐH....

- *Chi đạo công tác thanh tra nội bộ*, bao gồm: Ban hành các quyết định về công tác thanh tra nội bộ trong trường ĐH; Điều chỉnh kế hoạch thanh tra nội bộ trong trường ĐH trong những trường hợp cần thiết...

- *Kiểm tra công tác thanh tra nội bộ*, bao gồm: Xây dựng tiêu chí đánh giá hiệu quả công tác thanh tra nội bộ trong trường ĐH; Kiểm tra và đánh giá việc thực hiện công tác thanh tra nội bộ trong trường ĐH; Phát hiện, điều chỉnh các sai lầm trong quá trình thực hiện công tác

thanh tra nội bộ...

c. Các yếu tố ảnh hưởng

Các yếu tố ảnh hưởng đến QL công tác thanh tra nội bộ trong các trường ĐH trực thuộc Bộ GD&ĐT bao gồm các yếu tố thuộc về trường ĐH (Nhận thức và năng lực thực hiện của đội ngũ cán bộ làm công tác thanh tra nội bộ trong trường ĐH...) và các yếu tố bên ngoài trường ĐH tác động đến QL công tác thanh tra nội bộ trong trường ĐH (Sự quan tâm và thông nhất chỉ đạo của Bộ GD&ĐT đối với các trường ĐH trực thuộc về công tác thanh tra nội bộ trong trường ĐH; Chế độ chính sách, nguồn ngân sách và kinh phí đầu tư cho công tác thanh tra nội bộ trong trường ĐH...).

2.2. Thực trạng công tác thanh tra nội bộ và quản lý công tác thanh tra nội bộ trong các trường đại học trực thuộc Bộ Giáo dục và Đào tạo hiện nay

Kết quả nghiên cứu được thu thập dựa trên việc sử dụng các phương pháp nghiên cứu khoa học: điều tra bằng phiếu, phỏng vấn trên 520 khách tham gia CBQL công tác thanh tra nội bộ, cán bộ chuyên trách, công tác viên thanh tra và giảng viên, nhân viên trong các trường ĐH trực thuộc Bộ GD&ĐT.

Cách cho điểm: Tốt (4 điểm), Khá (3 điểm), Trung bình (2 điểm), Chưa đạt (1 điểm) và sử dụng thang 4 bậc để định mức các tiêu chí theo quy ước: mức độ Tốt: (3,25-4,0 điểm); mức độ Khá (2,5-3,24 điểm); mức độ Trung bình (1,75-2,49); mức độ Chưa đạt (<1,75).

Đánh giá yếu tố tác động: Tác động rất nhiều (4 điểm);

Bảng 1: Đánh giá mức độ thực hiện các nội dung công tác thanh tra nội bộ trong các trường ĐH trực thuộc Bộ GD&ĐT

TT	Nội dung	Mức độ thực hiện						X	Thứ bậc		
		Tốt		Khá		Tr.Bình					
		SL	%	SL	%	SL	%				
1	Thanh tra việc thực hiện chính sách và pháp luật về GD DH và sau ĐH.	280	53.85	88	16.92	152	29.23	0	3.25 1		
2	Thanh tra việc thực hiện mục tiêu, kế hoạch, chương trình, nội dung, phương pháp GD; quy chế chuyên môn, quy chế thi cử, cấp phát văn bằng, chứng chỉ	255	49.04	120	23.08	145	27.88	0	3.21 4		
3	Thanh tra việc thực hiện các quy định về giáo trình, bài giảng; việc QL tài chính, tài sản; hoạt động khoa học công nghệ và hợp tác quốc tế	249	47.88	148	28.46	123	23.65	0	3.24 2		
4	Thanh tra về công tác tổ chức cán bộ, việc thực hiện các quy định về điều kiện bảo đảm chất lượng GD của trường	251	48.27	132	25.38	147	28.27	0	3.20 5		
5	Thực hiện nhiệm vụ tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo trong nhà trường theo quy định của pháp luật về khiếu nại, tố cáo	258	49.62	120	23.08	142	27.31	0	3.22 3		
6	Thực hiện nhiệm vụ phòng, chống tham nhũng, lãng phí trong lĩnh vực GD theo quy định của pháp luật về phòng, chống tham nhũng	232	44.62	124	23.85	164	31.54	0	3.13 6		
7	Tổng kết thực tiễn công tác thanh tra nội bộ, kiến nghị các biện pháp cần thiết tối cấp QL	220	42.31	140	26.92	160	30.77	0	3.12 7		
Trung bình chung		249	47.94	125	23.96	148	28.38	- -	3.20		

tác động nhiều (3 điểm); ít tác động (2 điểm); không tác động (1 điểm). Chuẩn đánh giá: mức độ rất nhiều (3,25-4,0 điểm); mức độ nhiều (2,5-3,24 điểm); mức độ ít tác động (1,75-2,49); mức độ không tác động (<1,75). Khảo sát thực tiễn dựa trên khung lý luận cơ bản: khái niệm và nội dung QL thanh tra nội bộ trong các trường ĐH trực thuộc Bộ GD&ĐT.

2.2.1. Thực trạng mức độ thực hiện các nội dung công tác thanh tra nội bộ trong các trường đại học trực thuộc Bộ Giáo dục và Đào tạo

Qua khảo sát 520 khách thể là CBQL công tác thanh tra nội bộ, cán bộ chuyên trách, cộng tác viên thanh tra và giảng viên, nhân viên tại 10 trường ĐH trực thuộc Bộ GD&ĐT đã cho kết quả về mức độ thực hiện các nội dung công tác thanh tra nội bộ trong các trường ĐH như sau (xem Bảng 1):

Nhận xét: Qua số liệu ở Bảng 1 ta thấy, CBQL, cán bộ làm công tác thanh tra, cộng tác viên thanh tra nội bộ trong trường ĐH và các giảng viên, nhân viên khi tiến hành tham gia khảo sát đánh giá về mức độ thực hiện các nội dung công tác thanh tra nội bộ trong các trường ĐH trực thuộc Bộ GD&ĐT đạt mức độ *khá tốt*, thể hiện điểm trung bình chung $\bar{X} = 3.20$ (min = 1, max = 4).

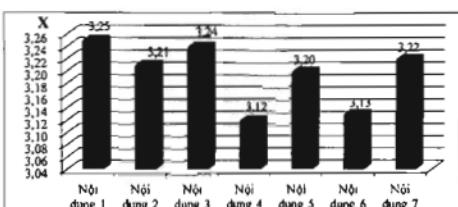
Kết quả khảo sát cho thấy, mức độ thực hiện các nội dung công tác thanh tra nội bộ trong các trường ĐH gồm 7 nội dung và mức độ thực hiện các nội dung được đánh giá không đồng đều nhau. Các nội dung được đánh giá thực hiện tốt hơn: Thanh tra việc thực hiện chính sách và pháp luật về GD ĐH và sau ĐH, với $\bar{X} = 3.25$ (xếp bậc 1/7); Thanh tra việc thực hiện các quy định về giáo trình, bài giảng; việc QL tài chính, tài sản; hoạt động khoa học công nghệ và hợp tác quốc tế, với $\bar{X} = 3.24$ (xếp bậc 2/7).

Các nội dung thanh tra được đánh giá thực hiện thấp hơn gồm: Thực hiện nhiệm vụ phòng, chống tham nhũng trong lĩnh vực GD theo quy định của pháp luật về phòng, chống tham nhũng, với $\bar{X} = 3.13$ (xếp bậc 6/7); Tống kết kinh nghiệm thực tiễn về công tác thanh tra nội bộ, kiến nghị các biện pháp cần thiết tới cấp QL, với $\bar{X} = 3.12$ (xếp bậc 7/7)...

Việc tổng kết thực tiễn công tác thanh tra nội bộ và kiến nghị các biện pháp cần thiết tới cấp QL xếp ở thứ bậc thấp nhất do nội dung này là khâu cuối trong công tác thanh tra nội bộ nên chưa được chú trọng nhiều đến việc báo cáo, kiến nghị và đề xuất, chủ yếu mới kiến nghị những nội dung theo biên bản tổng kết đánh giá công tác thanh tra trong nhà trường, đội ngũ làm công tác báo cáo tổng kết còn thiếu kinh nghiệm, chưa thực sự chỉ ra được các yếu điểm, hạn chế cốt lõi sau thanh tra.

Để làm rõ thực trạng nêu trên, chúng tôi tiến hành phỏng vấn 01 lãnh đạo Phòng Thanh tra, Trường ĐH Đà Lạt, được biết như sau: “Trong thời gian qua, nhà trường đã làm tốt công tác thanh tra, kiểm tra việc thực hiện chính sách và pháp luật về GD ĐH và sau ĐH... Tuy nhiên, việc thực hiện nhiệm vụ phòng, chống tham nhũng, lãng phí trong lĩnh vực GD theo quy định của

pháp luật về phòng, chống tham nhũng còn thiếu kinh nghiệm”. Việc thực hiện các nội dung công tác thanh tra nội bộ trong các trường ĐH trực thuộc Bộ GD&ĐT được thể hiện qua biểu đồ sau (xem Biểu đồ 1):

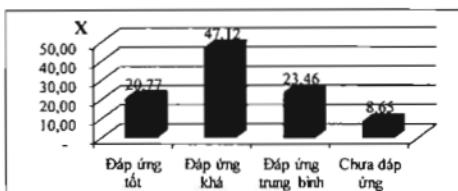
Biểu đồ 1: Mức độ thực hiện các nội dung công tác thanh tra nội bộ trong các trường ĐH trực thuộc Bộ GD&ĐT

Từ thực tiễn thực hiện công tác thanh tra nội bộ trong các trường ĐH trực thuộc Bộ GD&ĐT, chúng tôi tiến hành khảo sát về mức độ đáp ứng của công tác thanh tra nội bộ trong các trường ĐH, kết quả thu được thể hiện qua Bảng 2:

Bảng 2: Đánh giá mức độ đáp ứng của công tác thanh tra nội bộ trong các trường ĐH trực thuộc Bộ GD&ĐT

TT	Mức độ	Số lượng	%
1	Đáp ứng tốt	108	20.77
2	Đáp ứng khá	245	47.12
3	Đáp ứng trung bình	122	23.46
4	Chưa đáp ứng	45	8.65
	Tổng:	520	100.00

Nhận xét: Qua khảo sát trong Bảng 2 cho thấy, mức độ đáp ứng của công tác thanh tra nội bộ trong các trường ĐH trực thuộc Bộ GD&ĐT cho thấy có mức độ *đáp ứng khá* ở mức 47.12% với 245/520 ý kiến đánh giá (xếp thứ nhất). Mức độ *đáp ứng tốt* ở mức 20.77% với 108/520 ý kiến đánh giá và mức độ *đáp ứng trung bình* là 23.46% với 122/520 ý kiến đánh giá. Tuy nhiên, vẫn còn 45/520 ý kiến chiếm 8.65% đánh giá ở mức độ *chưa đáp ứng* của công tác thanh tra nội bộ đối với yêu cầu nhiệm vụ

Biểu đồ 2: Mức độ đáp ứng của công tác thanh tra nội bộ trong các trường ĐH trực thuộc Bộ GD&ĐT

công tác thanh tra đặt ra. Điều này đã đặt ra yêu cầu về sự cần thiết phải đổi mới công tác thanh tra và QL công tác thanh tra nội bộ trong các trường ĐH trực thuộc Bộ GD&ĐT hiện nay. Kết quả đánh giá mức độ đáp ứng của công tác thanh tra các trường ĐH trực thuộc Bộ GD&ĐT được thể hiện qua biểu đồ sau (xem Biểu đồ 2).

2.2.2. Thực trạng quản lý công tác thanh tra nội bộ trong các trường đại học trực thuộc Bộ Giáo dục và Đào tạo

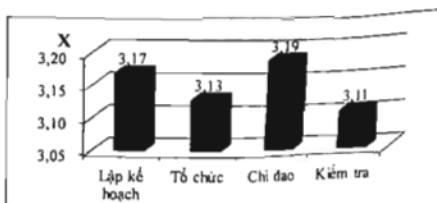
Kết quả khảo sát thực trạng QL công tác thanh tra nội bộ trong các trường ĐH trực thuộc Bộ GD&ĐT được thể hiện qua Bảng 3 dưới đây:

Nhận xét: Qua kết quả khảo sát ở Bảng 3 cho thấy, để công tác thanh tra nội bộ trong các trường ĐH trực thuộc Bộ GD&ĐT đạt hiệu quả, hiệu trưởng và các bộ phận tham gia công tác thanh tra trong trường ĐH đã áp dụng nhiều biện pháp QL khác nhau. Cụ thể, hiệu trưởng theo chức năng QL đã thực thi 4 biện pháp QL công tác thanh tra nội bộ. Mức độ thực hiện các biện pháp QL công tác thanh tra trong trường ĐH được đánh giá thực hiện ở mức độ khá tốt, với điểm trung bình chung $\bar{X} = 3.15$ (min = 1, max = 4).

Trong 4 nội dung QL công tác thanh tra nội bộ trong trường ĐH thì hoạt động *chi đạo thanh tra* gồm: *Ban hành các quyết định về công tác thanh tra nội bộ trong trường ĐH*; *Tổ chức thực hiện thanh tra nội bộ trong trường ĐH theo kế hoạch đã được xây dựng...* được đánh giá thực hiện tốt nhất với $\bar{X} = 3.19$ (xếp bậc 1/4) và thấp nhất là nội dung: *Kiểm tra thanh tra nội bộ trong các*

trường DH có điểm $\bar{X} = 3.11$ (xếp bậc 4/4).

Thực trạng mức độ thực hiện QL các trường ĐH trực thuộc Bộ GD&ĐT được biểu diễn qua Biểu đồ 3:

Biểu đồ 3: Thực trạng mức độ thực hiện QL công tác thanh tra nội bộ trong các trường ĐH trực thuộc Bộ GD&ĐT

2.2.3. Thực trạng tác động của các yếu tố đến quản lý công tác thanh tra nội bộ trong các trường đại học trực thuộc Bộ Giáo dục và Đào tạo

Có rất nhiều yếu tố tác động đến QL công tác thanh tra nội bộ trong các trường ĐH trực thuộc Bộ GD&ĐT, trong đó có nhóm các yếu tố thuộc về bên trong nhà trường ĐH và nhóm các yếu tố thuộc về bên ngoài trường ĐH. Kết quả khảo sát mức độ tác động của các yếu tố tác động đến QL thanh tra nội bộ trong các trường ĐH trực thuộc Bộ GD&ĐT được thể hiện qua Bảng 4 sau đây:

Nhận xét: Từ kết quả khảo sát ở Bảng 4 cho thấy, trong các yếu tố ảnh hưởng đến QL công tác thanh tra nội bộ trong các trường ĐH trực thuộc Bộ GD&ĐT thì các yếu

Bảng 3: Đánh giá mức độ thực hiện QL công tác thanh tra nội bộ trong các trường ĐH trực thuộc Bộ GD&ĐT

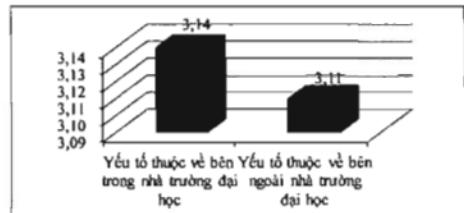
TT	Nội dung	Mức độ đạt được						\bar{X}	Thứ bậc		
		Tốt		Khá		Tr.Bình					
		SL	%	SL	%	SL	%				
1	Lập kế hoạch thanh tra nội bộ trong các trường ĐH	208	40.06	197	37.95	108	20.71	7	1.28	3.17	2
2	Tổ chức thanh tra nội bộ trong các trường ĐH	211	40.61	178	34.23	118	22.69	13	2.47	3.13	3
3	Chi đạo thanh tra nội bộ trong các trường ĐH	216	41.54	198	38.12	97	18.58	9	1.77	3.19	1
4	Kiểm tra thanh tra nội bộ trong các trường ĐH	192	36.83	208	40.00	108	20.83	12	2.34	3.11	4
Trung bình chung		207	39.76	195	37.58	108	20.70	10	1.97	3.15	

Bảng 4: Đánh giá tác động mức độ của các yếu tố đến QL công tác thanh tra nội bộ trong các trường ĐH trực thuộc Bộ GD&ĐT

TT	Yếu tố	Mức độ tác động						\bar{X}	Thứ bậc		
		Tác động rất nhiều		Tác động nhiều		Ít tác động					
		SL	%	SL	%	SL	%				
1	Các yếu tố tác động thuộc về bên trong trường ĐH	180	34.53	248	47.75	75	14.48	17	3.24	3.14	1
2	Các yếu tố tác động thuộc về bên ngoài trường ĐH	170	32.66	260	49.94	67	12.82	24	4.58	3.11	2
Trung bình chung		175	33.60	254	48.85	71	13.65	21	3.91	3.13	

tố thuộc về bên trong trường ĐH có mức độ tác động nhiều hơn so với các yếu tố thuộc về bên ngoài trường ĐH với điểm trung bình $\bar{X} = 3,14$ so với $\bar{X} = 3,11$. Trong đó, các yếu tố bên trong nhà trường được đánh giá có ảnh hưởng nhiều nhất đến công tác thanh tra nội bộ là: Nhận thức và năng lực thực hiện của đội ngũ cán bộ làm công tác thanh tra nội bộ trong trường ĐH; Định hướng, năng lực và quan điểm chỉ đạo của hiệu trưởng về công tác thanh tra nội bộ trong trường ĐH. Cùng với đó, các yếu tố bên ngoài nhà trường có tác động nhiều nhất đến công tác thanh tra nội bộ kể đến là: Sự quan tâm và thông nhất chỉ đạo của Bộ GD&ĐT đối với các trường ĐH trực thuộc về công tác thanh tra nội bộ trong trường ĐH; Chế độ chính sách, nguồn ngân sách và kinh phí đầu tư cho công tác thanh tra nội bộ trong trường ĐH...

Thực trạng mức độ tác động của các yếu tố đến QL công tác thanh tra nội bộ trong các trường ĐH trực thuộc Bộ GD&ĐT được thể hiện qua Biểu đồ 4:

Biểu đồ 4: Thực trạng mức độ tác động của các yếu tố đến QL công tác thanh tra nội bộ trong các trường ĐH trực thuộc Bộ GD&ĐT

2.3. Đề xuất các biện pháp quản lý nhằm nâng cao chất lượng công tác thanh tra nội bộ trong các trường đại học trực thuộc Bộ Giáo dục và Đào tạo

2.3.1. Tổ chức nâng cao nhận thức của cán bộ, giảng viên, nhân viên nhà trường về tầm quan trọng của công tác thanh tra nội bộ trong các trường đại học trực thuộc Bộ Giáo dục và Đào tạo

Mục đích của biện pháp giúp cho các trường ĐH thực hiện tốt công tác tuyên truyền, phổ biến kiến thức về thanh tra nội bộ trong nhà trường đến cán bộ, giảng viên, nhân viên và các lực lượng tham gia công tác thanh tra nội bộ trong nhà trường có cơ sở khoa học, những hiểu biết cần thiết về vị trí, vai trò của công tác thanh tra nội bộ trong trường ĐH. Qua tuyên truyền giúp nâng cao nhận thức của cán bộ, giảng viên, nhân viên nhà trường về thanh tra nội bộ, từ đó phái huy được sức mạnh tổng hợp từ các lực lượng tham gia công tác thanh tra nội bộ trong trường ĐH.

2.3.2. Lập kế hoạch công tác thanh tra nội bộ trong các trường đại học trực thuộc Bộ Giáo dục và Đào tạo

Biện pháp lập kế hoạch công tác tinh ba trong nhà trường nội bộ trong các trường ĐH trực thuộc Bộ GD&ĐT giúp cho lãnh đạo

trường ĐH chủ động và thực hiện tốt các nội dung khác nhau của công tác thanh tra nội bộ như: tổ chức bộ máy, chỉ đạo và kiểm tra việc thực hiện kế hoạch thanh tra nội bộ. Việc lập kế hoạch sẽ giúp cho các bộ phận trong nhà trường tham gia vào công tác thanh tra nội bộ thực hiện lập kế hoạch cụ thể để triển khai công tác thanh tra nội bộ trong nhà trường.

2.3.3. Tổ chức bồi dưỡng năng lực thực hiện công tác thanh tra nội bộ cho đội ngũ làm công tác thanh tra nội bộ trong các trường đại học trực thuộc Bộ Giáo dục và Đào tạo

Việc tổ chức bồi dưỡng, tập huấn kiến thức kỹ năng cho đội ngũ làm công tác thanh tra nội bộ trong các trường ĐH trực thuộc Bộ GD&ĐT giúp nâng cao kiến thức, kỹ năng, chuyên môn nghiệp vụ, phẩm chất đạo đức cho đội ngũ làm công tác thanh tra trong nhà trường, nâng cao kỹ năng xử lý các tình huống trong công tác thanh tra, tiếp công dân, xử lý đơn thư khiếu nại, tố cáo, phòng chống tham nhũng, lăng phí trong nhà trường.

2.3.4. Tăng cường chỉ đạo thực hiện công tác thanh tra nội bộ trong các trường đại học trực thuộc Bộ Giáo dục và Đào tạo

Trong quá trình thực hiện công tác thanh tra nội bộ trong các trường ĐH trực thuộc Bộ GD&ĐT, việc chỉ đạo thực hiện của lãnh đạo nhà trường về thực hiện công tác thanh tra có vai trò hết sức quan trọng. Qua việc chỉ đạo thể hiện được năng lực của người lãnh đạo nhà trường, qua chỉ đạo người lãnh đạo nhà trường sử dụng quyền lực QL của mình để tác động đến các đối tượng QL nhằm phát huy hết tiềm năng của họ, hướng vào mục tiêu chung của công tác thanh tra trong nhà trường. Chỉ đạo thực hiện công tác thanh tra nội bộ trong các trường ĐH là quá trình tác động, điều khiển, ban hành và cụ thể hóa các quyết định về công tác thanh tra đến các tổ chức, cá nhân được phân công thực hiện nhiệm vụ QL, thông qua hoạt động của Phòng/Ban thanh tra triển khai giám sát, điều chỉnh và đánh giá hiệu quả của quyết định về công tác thanh tra nội bộ.

2.3.5. Kiểm tra việc thực hiện kế hoạch công tác thanh tra nội bộ trong các trường đại học trực thuộc Bộ Giáo dục và Đào tạo

Tăng cường kiểm tra việc thực hiện kế hoạch công tác thanh tra nội bộ trong các trường ĐH trực thuộc Bộ GD&ĐT là nội dung quan trọng không thể thiếu được của CBQL, qua kiểm tra giúp nâng cao tinh thần trách nhiệm của các bộ phận trong thực hiện nhiệm vụ kế hoạch công tác thanh tra nội bộ trong trường ĐH. Kiểm tra việc thực hiện công tác thanh tra nội bộ nhằm đánh giá hiệu quả của công tác thanh tra, xác định những ưu điểm, những tồn tại hạn chế trong thực hiện nhiệm vụ công tác thanh tra nội bộ, qua đó có những kế hoạch điều chỉnh, bổ sung cho phù hợp, kịp thời nhằm nâng cao chất lượng của công tác thanh tra nội bộ trong trường ĐH.

2.3.6. Hoàn thiện quy trình thanh tra nội bộ trong các trường đại học trực thuộc Bộ Giáo dục và Đào tạo thông qua việc áp dụng kiểm soát nội bộ theo khung COSO

Đối với công tác thanh tra nội bộ trong các trường ĐH trực thuộc Bộ GD&ĐT, nếu vận dụng mô hình kiểm soát nội bộ theo khung COSO sẽ đem lại hiệu quả cao trong công tác QL tại các trường ĐH, giúp các trường ĐH duy trì và cải tiến được chất lượng công tác thanh tra nội bộ, đáp ứng được các yêu cầu về đổi mới GD và tự chủ ĐH đã được Đảng, Nhà nước và Bộ GD&ĐT đề ra. Thông qua kiểm soát quá trình thực hiện nhiệm vụ của Phòng/Ban thanh tra nội bộ và đội ngũ công tác viên thanh tra và các kết quả đã đạt được để các trường ĐH có những tác động, điều chỉnh, cải tiến công tác thanh tra nội bộ cho phù hợp, nhằm nâng cao chất lượng GD ĐH và

đáp ứng yêu cầu đổi mới GD đào tạo đặt ra.

3. Kết luận

Các nội dung QL công tác thanh tra nội bộ trong các trường ĐH được các khách tham khảo đánh giá ở mức độ khá tốt. Các biện pháp QL công tác thanh tra nội bộ trong các trường ĐH trực thuộc Bộ GD&ĐT có mối quan hệ qua lại chặt chẽ với nhau và có những ưu điểm, hạn chế của từng biện pháp. Vì vậy, cần thực hiện đồng bộ các biện pháp và căn cứ vào từng hoàn cảnh cụ thể của trường ĐH để xác định các biện pháp chủ lực nhằm nâng cao chất lượng công tác thanh tra nội bộ trong các trường ĐH trực thuộc Bộ GD&ĐT trong bối cảnh đổi mới GD hiện nay.

Tài liệu tham khảo

- [1] Nguyễn Chí Bình, (2018), *Bàn về hoạt động thanh tra, kiểm tra trong cơ sở Giáo dục Đại học*, Viện Đại học Mở, Hà Nội.
- [2] Nguyễn Đức Chính, (2016), *Quản lý chất lượng trong giáo dục*, NXB Giáo dục Việt Nam, Đà Nẵng.
- [3] Đặng Thị Hoa, (2017), *Tổ chức, hoạt động thanh tra nội bộ trong các cơ sở giáo dục đại học*, Trường Đại học Thương mại, Hà Nội.
- [4] Nguyễn Huy Hoàng, (2016), *Đổi mới tổ chức, hoạt động thanh tra ở Việt Nam hiện nay*, Luận án Tiến sĩ Luật học, Học viện Khoa học Xã hội, Hà Nội.
- [5] Học viện Quản lý Giáo dục, Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên, (2018), *Đổi mới công tác thanh tra nội bộ trong các cơ sở giáo dục đại học trong bối cảnh tự chủ đại học*. Hội thảo khoa học và công nghệ cấp Bộ ngày 12 tháng 10 năm, 2018, Thái Nguyên.
- [6] Nguyễn Thị Mỹ Lộc, (2015), *Quản lý giáo dục, một số vấn đề lí luận và thực tiễn*, NXB Đại học Quốc gia Hà Nội.
- [7] Jon ST Quah, (2002), *Handbook on Political Corruption: Singapore's anti-corruption experience*, Transaction Publisher, USA.
- [8] Sotiria Grek - Martin Lawn - Jenny Ozga - Christina Segerholm, (2013), *Comparative Education: Governing by inspection? European inspectorates and the creation of a European education policy space*, Vol. 49, Iss. 4, UK.
- [9] Institute of Risk Management (IRM), *COSO-2012, Enterprise Risk Management: Understanding and communicating risk appetite*, England.

THE MANAGEMENT OF INTERNAL INSPECTIONS IN UNIVERSITIES UNDER THE MINISTRY OF EDUCATION AND TRAINING TO MEET THE REQUIREMENTS OF EDUCATIONAL INNOVATION NOWADAYS

Nguyen Thi Le

Ministry of Education and Training
35 Dai Co Viet, Hai Ba Trung, Hanoi, Vietnam
Email: ntle@moet.gov.vn

ABSTRACT: Based on the theoretical research and assessment of the current situation of internal inspections management in universities under the Ministry of Education and Training today, the author proposes six measures for the internal inspection management in universities under Ministry of Education and Training in the context of educational innovation and university autonomy, thereby contributing to improving the quality of the internal inspection management in universities in Vietnam.

KEYWORDS: Internal inspection; current situation of internal inspection management; measures to manage internal inspection; improve the quality of internal inspection management.